

Egy elfelejtett betegség - írta Charlotte Lindell

Kb. 1 évvel ezelőtt vásároltam Angliából egy idősebb kutyát, Cypher Jet Moonshine-t. Kiképzett vadászkutya volt. A csípő- és könyök-röntgenen kívül megvizsgáltattuk prcd-PRA-ra is.

Így hát odakerült hozzánk és minden tekintetben nagyszerű kutyának bizonyult – mind a munka, mind a társas viselkedés területén. Fedezett néhány szukát és minden tökéletesnek tűnt.

Az egyik kölykvásárlóm azzal a problémával fordult hozzám, hogy a kölyök rosszul eszik. Nálam is volt egy kölyök, amelyik mindig csak majszolgatta az ételt, összehasonlítottuk a kettőt – mindketten csak a száraztápot szerették és nem kedvelték a rizst vagy a húst. Ezzel egyidőben egy másik tenyésztő, aki Cypher-t használta fedezőként, azt mondta, hogy három kölyök az alomban valahogy lassúnak tűnik. Később eljött hozzám és megmutatta az egyik ilyen kölyköt – csaknem sokkot kaptam. A kölyök vékony volt mint egy piszkavas és semmi izom nem volt rajta. Ezzel a két kölyökkel rengeteget jártunk az állatorvoshoz és sokszor megröntgenezték őket anélkül, hogy diagnózist tudtak volna felállítani.

Miután telefonon végigbeszéltük a dolgot néhány állatorvos barátunkkal, arra a következtetésre jutottunk, hogy ez nem lehet más, mint amit az irodalom a labrador retrieverek veleszületett izombetegségének, angolul Centro Nukleáris Izomgyengességnek (Centro Nuclear Myopathy – CNM) hív.

Egyik állatorvosunk sem látott még ilyen esetet. A kölykök fáradtak voltak, úgy mozogtak, mintha nem lenne izomzatuk és mindig rosszul ettek.

Szokatlan, hogy a CNM a 3-4 hónapos kor után alakuljon ki. A CNM jellemzője, hogy az izomzat nem megfelelően fejlődik. Ezért aztán úgy véljük, hogy az a kutya, amelyik először rendes izomzatot fejleszt, majd később ez az izomzat elsovad, talán egy másik betegségben szenved.

Néhány évvel ezelőtt Angliában hallottam néhány kölyökről és fiatal kutyáról, akiknek látszólag ez a sorvadásos tünete lehetett, de később Svédországban soha többé nem hallottam erről a betegségről, ezért nem is igen figyeltem oda rá. Bármelyikünkkel megtörténhet, hogy amikor egészséges kenneleket és egészséges állatokat látunk el sem hisszük, hogy ezek a betegségek akár generációkon is átöröklődhetnek.

Az izomgyengesség öröklődésmenete ugyanaz, mint a prcd-PRA-é, azaz recesszív; ez azt jelenti, hogy két betegség-hordozó szülő kell ahhoz, hogy egy kölyök beteg legyen. Ha egy genetikai hordozót egy másik genetikai hordozóval párosítunk, akkor statisztikai számítások szerint 25 % beteg, 25 % hordozó és 25 % egészséges egyed eredményez. Ugyanazén okból, ha a kutya maga mentes, soha nem adhat életet beteg kölyöknek.

Elkezdünk kutatni. Mit tehetünk? Beszéltünk néhány emberrel Németországban, ahol számos ilyen eset fordult elő, és végül ráakadtunk egy lehetőségre; Franciaországban egy laboratórium végez genetikai tesztet a CNM kiszűrésére (www.labradorcnm.com). 2005-ben sokat kutatták az izomgyenge eseteket és kifejlesztettek egy DNS tesztet. Itt található egy

„fehér lista” is azon kutyák neveivel, akik mentesnek bizonyultak. A betegség mind show, mind munka vonalakban előfordul.

A többi tenyésztő, akik Cypher-t használták fedeztetésre és kölykeik születtek, megszürették a szukáikat és szerencsére kiderült, hogy nem hordozók és egy kölyök sem lett beteg. Angliában Cypher tenyésztője nagyon megrémült és megszürette mind az anyját és a testvérét és kiderült, hogy mindkettő hordozó.

Az én alomjaimban csakúgy, mind a két másik tenyésztő alomjaiban 1-1 kölyköt kellett elaltatni 4 hónapos kora után; a legrosszabb, ami egy tenyésztővel történhet. Egy kölyköt biopsziát végeztetünk és az anyagot elküldtük a Karolinska Egyetemre egy neurológusnak, aki aztán továbbküldte az USA-ba.

Franciaországban azt mondták, hogy a DNS teszt egyszerűbb, mint a biopsziás mintavétel. A biopszia nagyon fájdalmas volt a kölykök számára. A mintákat az elülső és hátulsó izmokból kellett venni, majd 30 öltéssel összevarrták őket, szegény kölyköket mégis el kellett altatni. Ez nagyon nehéz időszak volt, mindannyiunk számára sok idegeskedéssel és szenvedéssel.

Egy betegséget nem lehet felfedezni, ha az egészséges egyedeket vizsgáljuk. Ezért úgy éreztem, hogy ez egy jó alkalom arra, hogy megvizsgáltsam a többi fedezőkanomat is, Cherry Combe Teal of Lake Down-t, White City Black-et, Fenway Dealer-t és Gold Shadow Ben-t azért, hogy meggyőződjek arról, nem hordozzák a betegséget.

A következő sokk akkor ért, amikor kiderült, hogy még Ben is CNM hordozó. Ezért aztán megvizsgáltattam az összes többit. Ben 8 megvizsgált lányából kettő mentes volt és hat hordozó. A saját kennelemben lévő hordozókat természetesen azonnal kivontam a tenyésztésből.

Egy hordozónak talán soha nem lesz beteg utóda egy mentes partnerrel. De úgy vélem, ez a betegség annyira veszélyes, hogy csak nagyon korlátozottan szabad hordozókkal tenyészteni. Ha egy hordozót tenyészünk – természetesen csakis egy mentes partnerrel – meg kell szűrnünk a teljes almot, így a kölyök vásárlók tudni fogják, hogy milyen kutyát kapnak. Volt egy almom egy szukától és Ben-től még mielőtt megtudtam volna, hogy hordozó és kiderült, hogy a szuka is hordozó. Amikor megszürettem az almot két mentes és két hordozó kölyök lett az eredmény.

Nagyon szomorú, ami velünk történt, az egyetlen pozitívum, hogy a hordozókat kiszűrhetjük és így megelőzhetjük, hogy még több beteg kutya szülessen.

Charlotte Lindell, [Minnows kennel](#), 2007. március

A két alomból származó beteg kölykök:

Minnows kennel:

Apa: Cypher Jet Moonshine (hordozó) (szülők: Newlains Taf of Mullenscotte x Lucy Gospelash of Cypher (hordozó))

Anyja: Minnows Garden News (hordozó) (szülők: SUCH Minnows Hector (mentes) x Minnows Little River (hordozó))

Crofters Prides kennel:

Apa: Cypher Jet Moonshine (hordozó) (szülők: Newlains Taf of Mullenscotte x Lucy Gospelash of Cypher (hordozó))

Anya: Crofters Akind Pride Of Magic (hordozó) (szülők: Field Court Dancing Pioneer x Mill Powers Scarlet Ibis)